

בשנים האחרונות, באופן תדיר ישנה עליה בשימוש ברשתות החברתיות ובאינסטגרם בפרט ככלים להצגת חיי היומיום, זאת למרות שהתמונות המוצגות הן לעיתים נטולות קשר למציאות. בעבודה זו אציג שלוש תמונות תחת התיוג "המשרד שלי" (#myoffice) שמקורן באינסטגרם, אנתח אותן מבחינה ויזואלית ובאמצעות תיאוריית "הצגת העצמי בחיי היומיום" של גופמן.

#### תמונה מס' 1: הצגת העצמי בחיי היומיום הדיגיטליים.

בתמונה מוצגת בחורה שלפי התיוגים בהם עשתה שימוש, היא נמצאת במשרדה הביתי, אך אין זה ברור מהתמונה מהו תחום העיסוק שלה. היא ישובה על השולחן בתנוחה הנראית מאולצת ובוודאי איננה התנוחה בה היא יושבת בעבודתה. על כן, נראה כי תנוחה זו נבחרה למטרה המסוימת של צילום התמונה ואינה מהווה שיקוף של תנוחת ישיבתה היומיומית במשרד.

עובדת המשרד לבושה בצורה חגיגית ונועלת לרגליה נעלי עקב. צורת הלבוש יכולה להתאים אולי לעבודה בסביבה משרדית, אך אם נלקחות בחשבון התגיות המעידות על כך שמדובר בסגר קורונה (#quarantine) ובמשרד שבמרחב הביתי, מצטיירת תמונת מציאות אבסורדית כמעט. בכך באה לידי ביטוי תמונה שקרית ושונה מהמציאות שמטרתה היא הצגת ה"עצמי" בהתאם לנרטיב מבוקש ולא ביטוי למציאות האינדוידואלית המתרחשת בפועל (גופמן, 1959).

חוסר ההלימה שבין בגדיה ותנוחת ישיבתה של עובדת המשרד לעבודתה מדגימה את תופעת ה"סימולאקרה" של בודריאר: מצב בו המציאות היא מדומה ואין אחריה ייצוג. האינסטגרם יוצר למעשה מרחב בו מתקיימת מציאות מקבילה שאיננה מתקיימת מחוצה לו, סימולציה שאין לה מקור במציאות. אף התגובות שקיבלה תמונה זו באינסטגרם אינן הולמות את ההקשר שבו מוצגת התמונה. מטרתה של התמונה היא להציג את המציאות היומיומית של עובדת המשרד תחת הסגר קורונה, אך התגובות שמופיעות לצד התמונה מחמיאות לצורת גופה, למראה עורה ולאופן לבושה.

לפי הגדרותיו של גופמן, ישנו כאן פרפורמנס המתבצע באמצעות האינסטגרם המתייחס לאופן בו העובדת מנסה להציג את עצמה כדי לשלוט או לעצב כיצד אחרים (הקהל, לפי גופמן) רואים אותה. זה כרוך בביטוי עצמי באמצעות האינסטגרם בדרכים שיוצרות רושם רצוי. לטענתם של תיאורטיקנים של ייצוג עצמי, אינסטגרם מציע לעוקבים ולקהלים תובנות אינטימיות לגבי העצמי 'האמיתי' של האדם. עם זאת, אופן ההצגה והשימוש במסנני אינסטגרם מטיל ספק באותנטיות המשוערת של הייצוג העצמי באמצעות מדיה חברתית ויזואלית, ומסגיר את מצגת העצמי הזו כאמצעי מניפולטיבי.

#### תמונה מס' 2: עבודה וסולידריות בעידן הפריילנסים

תקציר זה כפוף לתקנון אתר [Grade.co.il](http://Grade.co.il) ויחולו עליו התנאים הכתובים שם. העושה שימוש במסמך, לרבות קריאתו, מקבל על עצמו ללא סייגים את כל התנאים הקבועים בתקנון. מעבר לכך, אין להעתיק, לשכפל, לשנות, להפיץ, לפרסם, לשדר, להציג בפומבי, להעמיד לרשות הציבור, למסור או למכור לצד שלישי או לעשות שימוש מסחרי כלשהו במסמך זה ו/או כל חלק ממנו.

בתמונה מצולם בחור היושב בתעלה תת-קרקעית עם מחשב של אפל ומערכת של קלידים ניידים. יחד עם האוזניות שעל אוזניו, ניתן לנחש כי מדובר באומן, מוזיקאי או יוצר עצמאי. הוא יושב על רצפת מסדרון במעבר תת-קרקעי, והאסוציאציה המיידית שעולה למראה תמונה זו היא של נגני רחוב הבוחרים לעצמם מסדרונות אקוסטיים מעין זה על מנת להגביר את עצמת נגינתם ולהשמיע מוזיקה מחתרנית, תרתי משמע. המצאותו של היוצר בגפו מרמזת על צורת עבודתו העצמאית ועל היותו פריילנסר, ככל הנראה.

אלמנט חסר בתמונה להשלמת ההקשר הינו קערת קיבוץ הנדבות או הכובע ההפוך המונח למען איסוף חסדם של עוברים ושבים. יחד עם הבחירה של שימוש בצבעים מונוכרומיים בתמונה, באה לידי ביטוי הפשטות והמינימליזם אותם מבקש יוצר התמונה להעביר לקהל. עם זאת, מדובר בסיטואציה שונה מעט מהמתבקש להצטייר: היוצר יושב עם מחשב של אפל על ירכו, בגדיו נקיים ומצוחצחים והוא שקוע בעשייה שנראית כאילו אינה תלויה בעוברים ושבים כמו בקונטקסט המקורי אליו התמונה יוצרת רפרנס.

התמונה משרה אווירה של רוגע, יצירתיות ותחכום, אך איננה משקפת את הקשיים היומיומיים איתם בוודאי מתמודד היוצר: קשיים של ביקוש, של מציאת השראה ויצירתיות, של בדידות בהיותו יוצר עצמאי. לרוב, משמשת העבודה כמקור לזהות ולהשתייכות, אך בהעדרם מוצא האדם דרכים אחרות להגדרה עצמית ולביסוס של זהות. חוסר ההשתייכות לארגון יוצרת צורך ליצור זהות עצמאית ובלתי תלויה בגוף או בארגון חיצוני. עם זאת, נראה כי היוצר משתמש במותגים שונים על מנת לבסס את זהותו בעזרת סמלים מוכרים: מחשב המקינטוש אותו מעטר הסימן של התפוח קונה ליוצר מרכיב זהות המייצג את המעמד החברתי שלו. אף בתיוגים בהם השתמש לתמונה זו, תייג את חברת התפוח כמו גם את הדגם הספציפי של המחשב בו הוא משתמש.

לפי העיקרון של פרדריק ג'ימסון, מתוך הסתכלות על אומנות ניתן ללמוד על החברה. על כן, היוצר הוא למעשה מקרה בוחן שעל סמך התבוננות בו וקבלתו כ"ייצוג" או כ"סמל" ניתן